

#turisme

Novembre 2015

La transversalitat de l'activitat turística implica una estreta coordinació dels diversos serveis municipals implicats.

La publicació mensual de les accions més destacades en aquest àmbit neix amb l'objectiu de compartir les iniciatives impulsades a partir d'aquesta coordinació interdepartamental, ja sigui a partir de la Taula de Gestió Turística o de la Ponència Turisme i Ciutat; i contribuir així a un millor coneixement de les mateixes.

Impuls a la participació: creació del Consell de Turisme i Ciutat

La importància de l'impacte de l'activitat turística a la nostra ciutat fa necessària la construcció d'un espai permanent de diàleg i treball amb el conjunt de la ciutadania, per la qual cosa el desenvolupament d'estructures de participació ciutadana és un dels reptes més immediats de la política de planificació i gestió del turisme.

Per aquest motiu, el 24 de juliol, el Plenari del Consell Municipal va aprovar la creació del **Consell Turisme i Ciutat** com a òrgan de participació sectorial pel que fa a polítiques municipals de gestió turística. Es tracta d'una de les accions contemplades en la Mesura de Govern 'Impuls del procés participatiu sobre el model turístic de Barcelona'.

Segons el reglament aprovat inicialment per la Comissió de Govern de 14 d'octubre, el Consell Turisme i Ciutat està presidit per l'alcalde i estarà integrat per representants d'entitats d'àmbit de ciutat, del sector ciutadà i veïnal, del turístic, del comerç i la restauració, la cultura i l'esport, sindicals, ambientals, grups socials i d'àmbit territorial, persones expertes i persones tècniques municipals així com representants de cadascun dels grups municipals.

El Consell Turisme i Ciutat serà, doncs, l'òrgan de participació que permetrà debatre i consensuar el model turístic de futur, incorporar la ciutadania en la governança de l'activitat turística i col·laborar en l'acció del govern sobre les polítiques, les línies estratègiques i les iniciatives en l'àmbit del turisme.

<http://premsa.bcn.cat/2015/07/24/el-plenari-aprova-la-creacio-del-consell-turisme-i-ciutat/>

http://premsa.bcn.cat/wp-content/uploads/2015/07/222150720_MG_IMPULS-DEL-PROC%C3%89S-PARTICIPATIU-SOBRE-EL-MODEL-TURISTIC-DE-BARCELONA-.pdf

<http://premsa.bcn.cat/2015/07/02/ada-colau-destaca-que-barcelona-obre-un-debat-col%C2%B7lectiu-per-fer-sostenible-el-turisme-i-posar-hi-ordre/>

Un nou Pla Estratègic de Turisme pel període 2016-2020

L'anterior Pla Estratègic de Turisme de Barcelona 2011-2015, va ser fruit del debat ciutadà i associatiu, i va plantejar un conjunt de propostes:

- La desconcentració territorial de l'activitat turística
- Una nova governança del turisme en el marc de la ciutat i el seu entorn territorial
- La generació de complicitats amb la societat i les institucions
- Lideratge i millora competitiva de la destinació.

Actualment, segueix més viu que mai el debat ciutadà a l'entorn dels efectes del turisme a la ciutat. En aquesta línia, el document "*Bases per a un Pacte Local per a la gestió i promoció d'un turisme responsable i sostenible*" (maig 2015) ha identificat els reptes clau que la ciutat haurà d'abordar en els pròxims anys:

- La gestió i distribució intel·ligent dels fluxos turístics a la ciutat i territori
- La reducció dels impactes negatius que genera el turisme a la ciutat
- L'ordenació, regulació i control l'activitat turística i les actituds incíviques
- La definició d'un nou model de governança i de finançament del turisme
- El foment de la identitat i la singularitat de Barcelona com a destinació sostenible, competitiva i d'excel·lència
- La distribució més equitativa i transversal dels beneficis que genera el turisme
- La sensibilització sobre els efectes del turisme i afavorir la complicitat de la ciutadania.

Per tot això, la Mesura de Govern "Impuls del procés participatiu sobre el model turístic de Barcelona" presentada al Consell Plenari de 24 de juliol de 2015 proposa:

- Avaluar la implantació de les actuacions del Pla Estratègic de Turisme 2010-2015.
- Actualitzar el Pla Estratègic de Turisme de la Ciutat de Barcelona per a un nou període 2016-2020.

El nou Pla Estratègic es durà a terme de forma participativa, cercant el consens polític i veïnal i tindrà en compte la feina realitzada en les *Bases per a un Pacte Local per a la gestió promoció d'un turisme responsable i sostenible*.

La voluntat és que la planificació, promoció i gestió del turisme faci de Barcelona una ciutat atractiva pels seus visitants sense que això representi un desequilibri amb la vida i dinàmica ciutadana, en el marc d'un desenvolupament d'un turisme sostenible i responsable.

Regulació de l'allotjament turístic

L'increment del pes específic del turisme, generat en bona part, per l'augment de l'oferta d'establiments destinats a l'allotjament turístic, està propiciant una desestructuració social als barris afectats, amb

problemes de convivència i evidents repercussions tant en la qualitat de vida dels residents, en l'accés a l'habitatge, en la qualitat ambiental dels espais urbans, com en la qualitat de l'experiència turística.

La pressió sobre Ciutat Vella és especialment rellevant ja que es calcula que el percentatge de població flotant supera ja el 25%. Existeix una concentració excessiva en determinades zones, fins a l'extrem que els possibles beneficis es converteixen en molèsties i saturació de les zones centrals. Altres territoris com l'Eixample i les zones perimetrals de Ciutat Vella, Poble Sec i Sant Antoni estan seguint un procés similar. A Gràcia i al Poblenou es comença a visualitzar un increment de l'activitat turística.

És per això que, dins el pla de mesures previstes pels primers mesos de mandat, s'ha decretat una **suspensió de llicències a l'obertura d'allotjaments turístics**: hotels, pensions, hostals, apartahotels, apartaments turístics i habitatges d'ús turístic i també de les residències d'estudiants i els albergs juvenils, a la ciutat de Barcelona. Aquesta suspensió global de llicències ha de permetre analitzar l'impacte d'aquestes activitats per tal d'elaborar el planejament urbanístic necessari per regular adequadament la seva implantació.

El **Pla especial de Regulació d'Allotjament Turístic** establirà els criteris per regular adequadament la implantació dels allotjaments turístics amb la finalitat de preservar la qualitat de Barcelona com a destinació turística, i, alhora, assegurar que aquesta activitat no representi un desequilibri en la dinàmica ciutadana. La voluntat és crear un marc normatiu que protegeixi el turisme, tant des de la vessant del visitant com de la ciutadania. Barcelona ha d'aprofitar la important font de riquesa que representa el turisme fent compatible aquesta activitat amb el dia a dia ciutadà. Es tracta d'evitar que generi externalitats negatives com ara problemes de convivència, alteració del teixit social i econòmic de barris sencers i banalització o saturació del paisatge urbà.

Per a l'elaboració d'aquest document, es tindran en compte les experiències d'altres ciutats turístiques europees, i es realitzaran estudis amb el suport de la Universitat Rovira i Virgili i Barcelona Regional per obtenir una radiografia fixa del parc d'allotjament turístic a la ciutat.

La previsió és aprovar inicialment el Pla Especial de Regulació d'Allotjament Turístic durant el primer trimestre de 2016.

<http://premsa.bcn.cat/2015/07/02/lajuntament-inicia-la-creacio-dun-pla-de-regulacio-dallotjaments-turistics-i-en-suspen-les-licencies-a-tota-la-ciutat/>

Mesures pilot endegades al Districte de Ciutat Vella

Aquest estiu s'ha endegat un seguit de mesures amb una doble premissa: detectar i lluitar contra els habitatges d'ús turístic que operen sense llicència i destinar aquests habitatges a polítiques socials sempre que el propietari s'hi avingui.

Així, entre les mesures que es posaran en marxa destaca la prova pilot impulsada pel Districte de Ciutat Vella, amb la voluntat d'estendre-la a la resta de la ciutat, i que està dirigida a instar els propietaris de pisos turístics il·legals a que els ofereixin com a pisos socials. Amb la cessió es podrà condonar gran part de la sanció econòmica associada a aquesta infracció, contemplada a la Llei del Dret a l'Habitatge, que pot arribar

fins els 90.000 euros. La mateixa Llei també contempla aplicar una reducció o condonació de fins els 80%. En aquest sentit, el que preveu la prova pilot és poder reduir el 80% de l'import de la sanció en aquells casos que els propietaris s'avinguin a cedir els habitatges per al seu ús social.

La cessió serà, amb caràcter general, per un mínim de 36 mesos (de conformitat amb la vigent Llei d'Arrendaments Urbans), que es podrà incrementar d'acord amb la propietat.

Els habitatges cedits es destinaran a la Mesa d'Emergència Social del Consorci de l'Habitatge de Barcelona, per a l'adjudicació a famílies que ho requereixin, i el preu del lloguer social serà adequat i proporcionat a aquesta situació.

Així mateix, l'Ajuntament ha tramès un requeriment a les plataformes digitals més importants que comercialitzen habitatges turístics com AirBnB o Booking per tal que facilitin les dades identificatives de les persones que posen a lloguer els seus habitatges a través d'aquests serveis.

<http://premsa.bcn.cat/2015/08/05/ciutat-vella-engega-una-prova-pilot-per-destinar-els-habitatges-dus-turistic-il%C2%B7legals-a-politiques-socials-dhabitatge/>

Gestió municipal de l'activitat turística

L'impacte que l'activitat turística exerceix a la ciutat i el seu caràcter transversal fa necessària una adequada coordinació interdepartamental que avaluï periòdicament i coordini les mesures del conjunt dels serveis municipals que tenen per objecte minimitzar les externalitats que el turisme provoca.

Taula de gestió turística TGT

La taula de gestió turística TGT, (fins ara anomenada *CECORTurisme*), és un òrgan de coordinació impulsat per la Gerència Municipal. Es reuneix periòdicament amb la participació de la Gerència d'Ocupació, Empresa i Turisme, la Direcció de Coordinació i Estratègia, l'Àrea d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat, Guàrdia Urbana, B:SM i els Directors de Llicències i Espai Públic dels cinc districtes que reben més pressió turística. La taula de gestió turística TGT coordina nombroses actuacions dels serveis municipals entre les que destaquen:

Inspecció

Fins el 31 d'agost el pla de xoc dissenyat per a aquest estiu 2015 ha suposat la realització d'un total de 6.878 inspeccions de terrasses, botigues de souvenirs i habitatges d'ús turístic, cosa que ha suposat l'inici de 2.942 procediments de disciplina.

CRT HUT

El centre de recepció de trucades CRT HUT, creat el desembre de 2014, és un nou servei que rep i canalitza totes les trucades que adrecen els ciutadans a l'Ajuntament per incidències relacionades amb habitatges d'ús

turístic. Quan es tracta d'un HUT amb llicència es posa en contacte amb el telèfon 24h. de l'operador per resoldre la queixa de forma immediata. Si es tracta d'una activitat turística sense llicència es trasllada als serveis municipals competents (Guàrdia Urbana i/o Inspecció).

Des de la seva creació, el desembre de 2014, aquest servei ha realitzat, fins a mitjans de setembre un total de 2.636 atencions. Des del mes de juny fins el mes d'agost d'aquest any se n'han fet 1.503, (dels quals només 276 es referien a HUT legals) cosa que suposa un 57,7 % del total .

Agents cívics

Els Agents cívics tenen com a missió, d'una banda, informar a ciutadans i visitants sobre les normatives de convivència, i de l'altre, garantir que durant la campanya d'estiu que no hi hagi una ocupació massiva de l'espai públic a les zones de més pressió turística.

La seva presència es concentra a la Barceloneta, l'entorn de la Sagrada Família i a les immediacions del Park Güell. També hi ha un equip present a Trinitat Vella, i a Sant Andreu.

El seu desplegament es va iniciar l'abril de 2015 i, fins el 20 de setembre, havien registrat un total de 95.005 actuacions, principalment a Sagrada Família (37.392) i la Barceloneta (37.107).

Durant aquest mes d'agost, s'han registrat 25.350 actuacions: 10.835 a Ciutat Vella, 9.837 a Sagrada Família.

ZonaBus

El servei d'aparcament per a autocars turístics ZonaBus. gestionat per B:SM ofereix, distribuïdes per tota la ciutat, 66 places de parades de 10' per encotxar i desencotxar, 76 places Zona Blava (fins a 2h.) i 56 places d'aparcament.

De gener a agost s'han dut a terme un total de 75.057 operacions en Zona Blava i aparcaments, essent el mes de maig el que presenta un número major d'operacions amb 12.170 en zona blava i aparcament

Aquest estiu s'ha dut a terme la campanya "Stop motor" per recordar als conductors l'obligatorietat d'aturar els motors dels autocars.

Guàrdia Urbana

Respecte l'actuació de la Guàrdia Urbana, aquest estiu s'ha caracteritzat per l'augment de la venda ambulants. Així mateix, s'ha observat una baixa significativa de furtus que modifica l'anterior tendència a l'alça.

Districte de Ciutat Vella

El Districte de Ciutat Vella ha continuat amb la campanya de detecció de habitatges d'ús turístic que operen sense llicència. Al barri de la Barceloneta s'han inspeccionat tots els habitatges del barri (8.686 habitatges), el que ha permès detectar 386 habitatges que s'havien destinat a ús turístic. Com a resultat d'aquesta inspecció continuada des de l'estiu del 2014, s'han pogut verificar un total de 201 habitatges dels 386 que han passat a tenir un ús d'habitatge habitual.

En un any s'han realitzat una vintena de precintes en pisos amb activitat turística il·legal i molts d'ells han deixat d'operar fruit d'aquesta campanya. Cada setmana es fa una mitjana de 200 visites, visualitzacions i/o comprovacions només a la Barceloneta. Aquest mes d'agost els habitatges visitats han estat 2.282 i 141 la setmana del 7 al 13 de setembre. En aquest mateix període han estat 27 els HUT verificats i 372 els

considerats domicili habitual. Barceloneta és el barri amb menys llicències de HUT de Ciutat Vella, però suporta una gran pressió en l'espai públic pel trànsit envers la platja i l'oferta de restauració.

Districte de l'Eixample

Al Districte de l'Eixample s'han aplicat algunes de les mesures contemplades en el Pla acordat amb el veïns per la minimització de l'impacte a l'entorn de la Sagrada Família. El temple ja ha internalitzat part de les cues; s'ha dut a terme un canvi en el recorregut de les dues línies de transport turístic (Bus Turístic i City Bus) i des del 27 d'agost s'ha prohibit l'aparcament de motos a les voreres a l'entorn del temple.

<http://premsa.bcn.cat/2015/08/04/barcelona-incrementa-fins-a-39-el-nombre-dagents-civics-desplegats-a-la-ciutat/>

<http://premsa.bcn.cat/2015/03/06/lajuntament-de-barcelona-els-veins-i-la-sagrada-familia-impulsen-noves-mesures-per-a-pal%E2%80%A2liar-lefecte-dels-visitants-en-lentorn-del-temple/>

Renovació de la certificació de turisme responsable Biosphere

Barcelona ha estat la primera ciutat del món en ser certificada com a destinació de turisme responsable Biosphere. La certificació va ser emesa per l'Institut de Turismo Responsable ITR.

Entesa com un pla de millora contínua, la certificació Biosphere verifica anualment els avenços de la destinació segons els criteris internacionals fixats pel Global Sustainable Tourism Council (GSTC).

- Demostrar una gestió sostenible.
- Maximitzar els beneficis econòmics i socials de les comunitats locals i minimitzar els impactes negatius.
- Maximitzar els beneficis sobre el patrimoni cultural i reduir al mínim els impactes negatius.
- Maximitzar els beneficis per al medi ambient i minimitzar els impactes negatius.

El setembre de 2015, ITR lliurà l'informe anual d'auditoria per a la renovació anual de la certificació. En l'informe s'assenyala com a punts forts de la destinació: el programa Barcelona+Sostenible, l'accessibilitat urbana, la designació com a Capital Europea del Voluntariat, la iniciativa "A vista d'hotel", el foment de productes de proximitat als mercats i comerç local, la Mobile World Capital, el baix consum d'aigua, els sistemes de reg intel·ligents i la qualitat ambiental de les platges.

Alhora, l'auditoria assenyala com objectius de millora pel proper any l'oportunitat de la redacció del nou Pla Estratègic 2016-2020 per avaluar el procés seguit fins ara i per incorporar-hi els requisits específics de la certificació Biosphere Destination.

<https://www.biosphereturism.com/en/entity/barcelona/131>